

***„Az testvéri szeretetről és a
legkisebb gyermek
leleményességéről”***

a BH2004.407. alapján

avagy

Káin és Ábel története

- „light version” -

Ultrakonzervatív kiindulópont a múlt évezredből:

- férfi nemű **Apa**,
- női nemű **Anya**,
- ráadásul házassági kötelékben élnek egymással, sőt – *tudom, hogy ezt még olvasni is durva, de* - szeretik is egymást,
- s ráadásul közös gyermekeik vannak, még hozzá kettő: **Hugi és Nővér**,
- a szülők közös tulajdonában **két ingatlan** van: T1 és T2.

Mesebeli fordulat: „*Boldogan éltek, amíg meg nem haltak!*”:

- az Apa 1995-ben meghal, s ezzel – egyebek mellett – megszűnik a jogképesége és beáll az öröklés
- a régi (1959.évi IV.tv.) Ptk. szerint:
  - 8. § (1) Minden ember jogképes:** jogai és kötelességei lehetnek.
  - (2) A jogképeség az életkorra, nemre, fajra, nemzetiséghez vagy felekezethez tartozásra tekintet nélkül egyenlő.
  - (3) A jogképeséget korlátozó szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat semmis.

22. § A jogképesség a halállal **szűnik meg.**

- Apa után T1 és T2 ingatlanokban történik öröklés. A T1 és a T2 Apa és Anya házastársi közös tulajdonát képezte, azaz mindkét ingatlan $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadban volt Apa és Anya tulajdona.
- Apa halálával csak az ő $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadaiban következik be öröklés, mégpedig a régi Ptk. szabályai alapján a következőképp:

607. § (1) Törvényes örökös elsősorban az örökhagyó gyermeke.

(2) Több gyermek fejenként egyenlő részben örököl.

615. § (1) Az örökhagyó házastársa, bejegyzett élettársa örökli mindannak a vagyonnak a haszonélvezetét, amelyet egyébként nem ő örököl (özvegyi jog).

➤ ezek szerint a következőképp alakul a T1 és T2 tulajdonosi köre:

1. Anya

2. Hugi

3. Nővér

➤ az egyes tulajdonosok tulajdonviszonyai a következők:

➤ **Anya:**

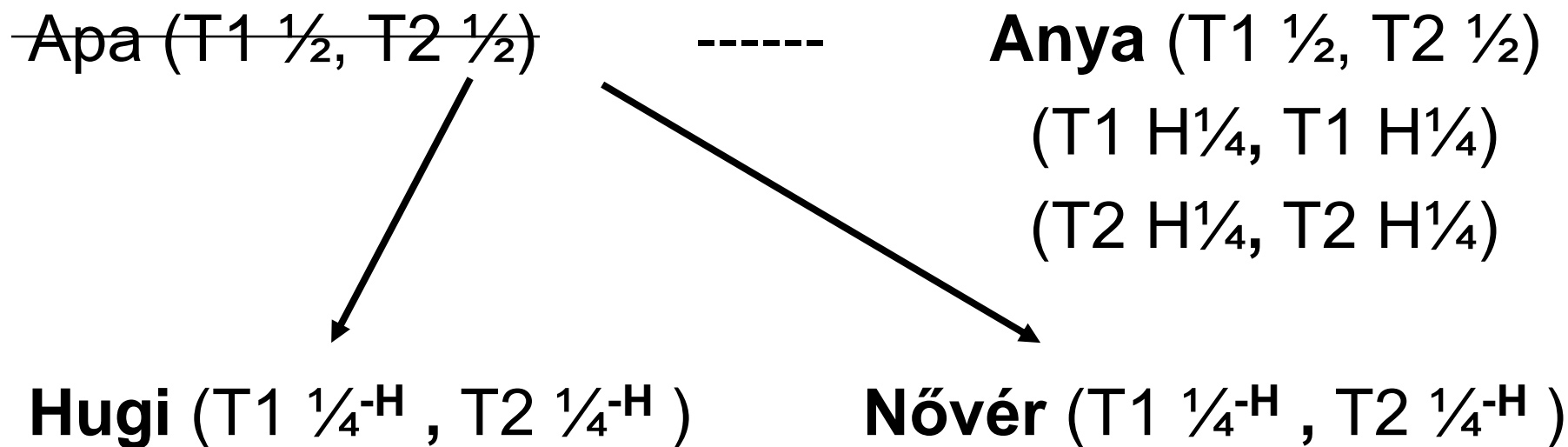
1. T1 $\frac{1}{2}$ (korábban is ő volt a tulajdonosa)
2. T2 $\frac{1}{2}$ (korábban is ő volt a tulajdonosa)
3. T1 $\frac{1}{4}$ haszonélvezeti joga (ez Hugi örökrésze)
4. T1 $\frac{1}{4}$ haszonélvezeti joga (ez Nővér örökrésze)
5. T2 $\frac{1}{4}$ haszonélvezeti joga (ez Hugi örökrésze)
6. T2 $\frac{1}{4}$ haszonélvezeti joga (ez Nővér örökrésze)

➤ **Hugi:**

1. T1 $\frac{1}{4}$ ^H (Anya haszonélvezeti jogával terhelt)
2. T2 $\frac{1}{4}$ ^H (Anya haszonélvezeti jogával terhelt)

➤ **Nővér:**

1. $T1 \frac{1}{4}^{-H}$ (Anya haszonélvezeti jogával terhelt)
2. $T2 \frac{1}{4}^{-H}$ (Anya haszonélvezeti jogával terhelt)

➤ innen indul a modernkori Káin és Ábel (*light*) története...

- miután '95-ben meghalt Apa, Anya egyre csak bánkódott, s a férje elvesztésébe szép lassan „beleőrült” – *ismétlem, tudom mennyire bizarr, hogy egy nő szerethet ennyire egy férfit, de hát még a múlt évezredben előfordultak ilyen „elfajzások”* - és elveszítette beszámítható képességét, ezért
- a bíróság „**cselekvőképességet kizáró gondnokság**” alá helyezte '97. májusában
- az Anya **gondnokául Hugi** jelentkezett, akit az magához is vett

➤ mindez a régi Ptk. szerint:

11. § (1) Cselekvőképes mindenki, akinek cselekvőképességét a törvény nem korlátozza vagy nem zárja ki.

(2) Aki cselekvőképes, maga köthet szerződést vagy tehet más jognyilatkozatot.

15. § (1) Cselekvőképtelen az a nagykorú, akit a bíróság cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett.

15/A. § (1) A cselekvőképtelen személy jognyilatkozata - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - semmis; **nevében gondnoka jár el.**

➤ **Hugi '97.novemberében „életjáradéki szerződést” kötött cselekvőképtelen Anyával, vagyis saját magával...**

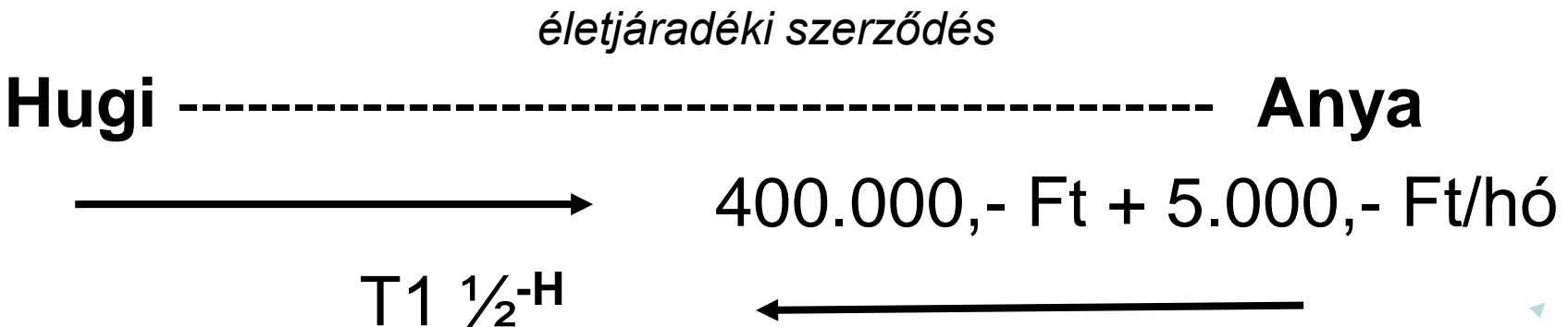
➤ a régi Ptk. szerint:

591. § (1) Életjáradéki szerződés alapján az egyik fél meghatározott pénzösszeg vagy terménymennyiség időszakonként visszatérő szolgáltatására köteles.

(2) Az életjáradéki szerződésre a tartási szerződés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

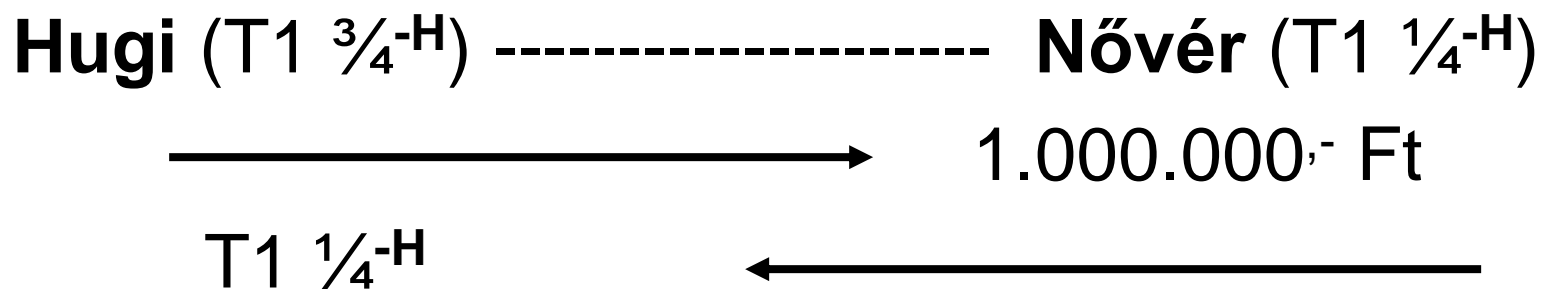
590. § (1) Ha a körülményekből más nem következik, a közeli hozzátartozók között létrejött tartási szerződésből folyó kötelezettségek teljesítéséért ellenszolgáltatás nem jár.

- Hugi azonban mégsem magával kötötte meg az életjáradéki szerződést, hanem az **eseti gondnokkal**
- a régi Ptk. szerint, ha a gondnok és a gondnokolt között érdekellentét támad, akkor a gyámhatóság eseti gondnokot rendel ki az adott ügyben

(Anya haszonélvezeti jogával terhelten)

- két hónap múlva, '98. januárjában Hugi kezdeményezi a bíróságon a T1 ingatlan vonatkozásában a közös tulajdon megszüntetését, hiszen „*Közös lónak turós a háta...*”
-

Hugi így lesz T1 kizárólagos tulajdonosa
(Anya haszonélvezeti jogával terhelt)

- **Hugi** másfél év elteltével, '99.augusztusában ismét szerződik Anyával, ezúttal „**adásvételi szerződést**” – Anya cselekvőképtelensége okán – annak gondnokával, vagyis saját magával...
- a régi Ptk. szerint:
365. § (1) Adásvételi szerződés alapján az eladó köteles a dolog tulajdonát a vevőre átruházni és a dolgot a vevő birtokába bocsátani, a vevő pedig köteles a vételárat megfizetni és a dolgot átvenni.

- Hugi most sem magával köti meg az adásvételi szerződést, hanem az **eseti gondnokkal**
  - a régi Ptk. szerint, ha a gondnok és a gondnokolt között érdekellentét támad, akkor a gyámhatóság eseti gondnokot rendel ki az adott ügyben
-

adásvételi szerződés

Hugi ----- **Anya**

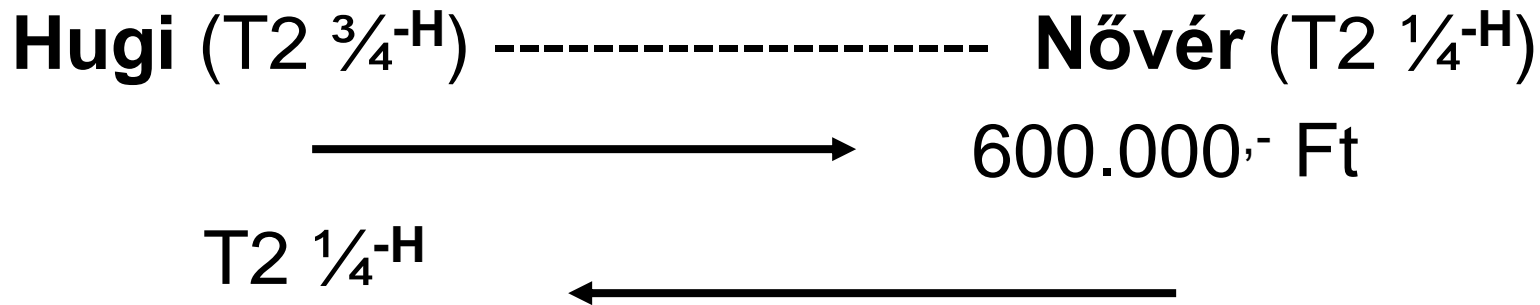
—————→ 1.600.000,- Ft

T2 1/2-H

←—————

(Anya haszonélvezeti jogával terhelten)

- négy hónap múlva, '00. januárjában Hugi kezdeményezi a bíróságon a T2 ingatlan vonatkozásában a közös tulajdon megszüntetését, hiszen „*Közös lónak turós a háta...*”

Hugi így lesz T2 kizárólagos tulajdonosa is
(Anya haszonélvezeti jogával terhelt)

- '97.novembere és '00.januárja között lezajlott jogi lépések nyomán a következőképp alakulnak a tulajdonosi viszonyok:
- **Anya:** - 400.000,- Ft + 5.000,- Ft/hó (életjáradék-T1)
  - 1.600.000,- Ft (vételár-T2)
  - T1 és T2 haszonélvezeti joga
(de tulajdonjoga nincs!)
- **Nővér:** - 1.000.000,- Ft (T1 $\frac{1}{4}$ megváltása)
  - 600.000,- Ft (T2 $\frac{1}{4}$ megváltása)
- **Hugi:** - T1 és T2 kizárólagos tulajdona
(Anya haszonélvezeti jogával korlátozva)

➤ minden jó, ha jó a vége, ezért **Anya is meghal '00. augusztusában** (*végre ismét találkozhat „rögeszmésen” szeretett férjével, a '95-ben meghalt Apával...!*), amit követően megszűnik az ő jogképesége is, így bekövetkezik utána az öröklés

➤ a régi Ptk. szerint:

607. § (1) Törvényes örökös elsősorban az örökhagyó gyermeke.

(2) Több gyermek fejenként egyenlő részben örököl.

157. § (4) A haszonélvezeti jog korlátozott időre és legfeljebb a jogosult élete végéig állhat fenn.

➤ az örökrészek alakulása:

Anya (400.000,- Ft + 1.600.000,- Ft)

Hugi

1.000.000,- Ft

Nővér

1.000.000,- Ft

(az Anya T1 és T2 ingatlanokon fennálló kizárólagos haszonélvezeti joga megszűnt, így T1 és T2 tiszta állagként marad Hugi tulajdonában)

„Happy End”

- **Nővér:** - 1.000.000,- Ft (T1 $\frac{1}{4}$ megváltása)
  - 600.000,- Ft (T2 $\frac{1}{4}$ megváltása)
  - 1.000.000,- Ft (Anya utáni örökrész)

mindösszesen: 2.600.000,- Ft

- **Hugi:** - 1.000.000,- Ft (Anya utáni örökrész)
  - T1 és T2 kizárólagos és tehermentes tulajdonjoga

mindösszesen: 1.000.000,- Ft + T1 + T2

Konklúzió

1. halál ellen nincs orvosság, hiszen mindannyian meghalunk egyszer...
2. család ellen sincs orvosság...
3. no de a Ptk. ismerete sosem árt, lévén abba írva vagyon:
  - a) hogy kell születni
  - b) hogy kell házasodni
  - c) hogy kell szerződni
  - d) hogy kell végrendelkezni
  - e) hogy kell meghalni
4. *Első lecke: a fenti sorrend NEM felcserélendő...!*